

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Порівняльне конституційне право»

на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	молодший бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Каюн Вікторія Олександрівна
кандидат історичних наук
старший викладач кафедри правознавства

Контактний телефон	+38(095) 203-86-19
Електронна адреса	vikakayun1975@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.pravo.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями цілісної та логічно-послідовної системи теоретичних знань з порівняльного конституційного права, закономірностей та особливостей державно-правових інститутів насамперед найбільш розвинутих країн світової спільності та правової культури, а також розширенню їх світоглядних уявлень про правові системи світу та проблеми становлення сучасної державності в Україні.
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 34 год., семінарські заняття 30 год., самостійна робота 56 год.)
Форми та методи навчання	Лекційні та семінарські заняття в аудиторії з використанням інформаційних технологій, самостійна робота із джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою поза аудиторними заняттями Методи навчання - викладення наукового і навчального мультимедійного матеріалу з основних розділів, тем навчальної дисципліни на лекційних заняттях в аудиторії; закріплення, систематизація та узагальнення теоретичних знань, що були отримані студентами під час лекційних занять, позааудиторного опрацювання рекомендованих джерел інформації та представлення результатів самостійної роботи в письмовій формі (навчальне (практичне) завдання, реферат(есе) за заданою проблематикою), на семінарських/практичних заняттях та передсемінарських, передекзаменаційних індивідуальних консультаціях; під час проведення інтелектуальних ігор, диспутів, дебатів
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекцій; обговорення теоретичних питань на семінарських заняттях; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; написання і захист наукових рефератів з визначеної проблеми; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність широких знань з теорії держави і права, конституційного права України
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності	
• навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел, використання сучасних інформаційних технологій і баз даних (ЗК 7); • уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати(ЗК-8);	• вміння проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (ПРН-3); • навички формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми (ПРН-4);
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
• знання історії права та державних інститутів (СК-2); • знання змісту основних міжнародно-правових інститутів (СК-6); • здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції (СК-12);	• вміння демонструвати необхідні знання та розуміння суті та змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права (РН-19); • вміння застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки (РН-20); • навички оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему (РН-6);

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Основоположні засади конституціоналізму		
Тема 1. Предмет та система порівняльного конституційного права.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Проаналізувати сучасні наукові погляди на поняття порівняльного конституційного права як галузі права, науки і навчальної дисципліни. 2. Розробити структурно-логічну схему «Поняття та види джерел порівняльного конституційного права, розкрити сутність і зміст джерел порівняльного конституційного права та навести їх приклади (не менше трьох кожного виду).
Тема 2. Історія та основні ідеї конституціоналізму.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи.	1. Розкрийте концепт державного суверенітету Жана Бодена. 2. Охарактеризуйте сучасні тенденції конституціоналізму: супранаціоналізм та конституційний патріотизм. .
Тема 3. Юридична сила конституції.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи.	1. Назвіть критерії легітимності процесу прийняття конституції. 2. Розкрийте систему правового захисту конституції.
Тема 4. Основоположні	Відвідування лекції; обговорення	1. Розкрийте природу та

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
цінності і принципи конституційного порядку.	теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи.	сутність конституційних цінностей. 2. Охарактеризуйте принцип пропорційності та допустимі межі обмеження прав людини
Тема 5. Права людини: загальні засади конституційного конструювання прав людини.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи.	1. Проведіть конструювання негативного права на прикладі права на свободу і особисту недоторканність. 2. Проведіть конструювання позитивного права на прикладі права на соціальний захист.
Тема 6. Основні концепції та моделі держави.	Тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи.	1. Визначити форму правління, форму державного устрою та форму політичного режиму наступних країн: Австралія, Австрійська Республіка, Арабська Республіка Єгипет, Ватикан, Італійська Республіка, Канада, Китайська Народна Республіка, Королівство Бахрейн, Королівство Бельгія, Королівство Іспанія, Об'єднане королівство Великої Британії та Північної Ірландії, Республіка Індія, Республіка Казахстан, Республіка Польща, Російська Федерація, Федеративна Республіка Німеччина, Французька Республіка, Чеська Республіка, Швейцарська Конфедерація, Японська Держава. 2. Охарактеризувати основні сучасні тенденції розвитку державності.
Тема 7. Поняття сутнісного змісту прав людини.	Тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи.	1. Охарактеризуйте сучасні концепції прав людини. 2. Назвіть основні критерії обмеження прав людини.
Тема 8. Політичні інститути та конституціоналізм.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи.	1. Здійсніть класифікацію політичних систем. 2. Розкрийте функції і завдання політичних партій.
Тема 9. Інституційний дизайн та конституційні моделі влади.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи.	1. Розкрийте засади доктрини поділу влади та системи стримувань і противаг. 2. Розкрийте основоположні засади унітаризму і федералізму.
Тема 10. Судовий конституційний контроль та незалежність суду.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи.	1. Розкрийте сутність незалежності суду та юдикатури. 2. Охарактеризуйте моделі судового конституційного контролю.
Тема 11. Парламентаризм і парламентські моделі.	Тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи.	1. Охарактеризуйте вестмінстерську модель парламентаризму.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		2. Охарактеризуйте німецьку модель раціоналізованого парламентаризму.
Тема 12. Президентіалізм та змішані моделі.	Тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи.	1. Охарактеризуйте сучасні президентські системи. 2. Перерахуйте і розкрийте особливості змішаних моделей президентіалізму.
Тема 13. Сучасні тенденції конституціоналізму.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи.	1. Розкрийте вплив біоетики на сутнісний зміст прав людини. 2. Охарактеризуйте взаємодію міжнародного права, права ЄС та державного суверенітету: специфіку України.

Інформаційні джерела

1. Порівняльне конституційне право: навчальний посібник / М. В. Савчин. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 328 с.
2. Порівняльне конституційне право: підручник / Кириченко, О. М. Куракін. Київ: «Центр учбової літератури», 2012. 256 с.
3. Порівняльне правознавство: підручник / за заг. ред. О. Петришина. Харків: Право, 2012. 272 с.
4. Сучасний конституціоналізм: монографія / В. М. Шаповал. Київ: Юрінком Інтер, 2005. 560 с.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>; http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahunannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity_0.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-13): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (1 бал); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (1 бал); поточна модульна робота (34 бали)	60
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни